TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2011. gada 15. decembrī*

Lieta C-409/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Bundesfinanzhof* (Vācija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 29. jūnijā un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 16. augustā, tiesvedībā

Hauptzollamt Hamburg-Hafen

pret

Afasia Knits Deutschland GmbH.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*], tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*] (referents), E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

* Tiesvedības valoda — vācu.

ģenerāladvokāts J. Mazaks [*J. Mazák*],
sekretārs B. Fileps [*B. Fülöp*], administrators,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2011. gada 7. jūlija tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *Afasia Knits Deutschland GmbH* vārdā — H. fon Cantiers [*H. Von Zanthier*] un M. Stavska-Hēbele [*M. Stawska-Höbel*], *Rechtsanwälte*,

— Čehijas valdības vārdā — M. Smoleks [*M. Smolek*], pārstāvis,

— Itālijas valdības vārdā — Dž. Palmjēri [*G. Palmieri*], pārstāve, kurai palīdz Dž. Albencio [*G. Albenzio*], *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā — A. Bordess [*A. Bordes*] un B.R. Kilmans [*B.-R. Killmann*], pārstāvji,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2011. gada 15. septembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā (OV 2000, L 317, 3. lpp.) un ko Kopienas vārdā apstiprināja ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK (OV 2003, L 65, 27. lpp.; turpmāk tekstā — "Kotonū nolīgums"), V pielikuma 1. protokola 32. pantu, kā arī 220. pantu Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi (OV L 302, 1. lpp.), ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000 (OV L 311, 17. lpp.; turpmāk tekstā — "Muitas kodekss").

2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar tiesvedību starp *Hauptzollamt Hamburg-Hafen* (Hamburgas ostas Galvenā muitas pārvalde, turpmāk tekstā — "*Hauptzollamt*") un *Afasia Knits Deutschland GmbH* (turpmāk tekstā — "*Afasia*") par ievedmuitas nodokļa vēlāku maksāšanu, kas jāveic šai sabiedrībai, jo tā Eiropas Savienībā importējusi tekstilizstrādājumus.

Atbilstošās tiesību normas

Kotonū nolīgums

3 Kotonū nolīgums stājās spēkā 2003. gada 1. aprīlī. Tomēr, piemērojot ĀKK–EK Ministru padomes 2000. gada 27. jūlija Lēmumu Nr. 1/2000 par pārejas pasākumiem, kas piemērojami no 2000. gada 2. augusta līdz brīdim, kad stāsies spēkā ĀKK un EK sadarbības nolīgums (OV L 195, 46. lpp.), kas ir pagarināts ar ĀKK un EK Ministru padomes 2002. gada 31. maija Lēmumu Nr. 1/2002 (OV L 150, 55. lpp.), šis nolīgums tika piemērots pirms termiņa, sākot ar 2000. gada 2. augustu.

4 Nolīgums, ar kuru tika veiktas izmaiņas, tika parakstīts 2005. gada 25. jūnijā Luksemburgā un stājās spēkā 2008. gada 1. jūlijā. 2010. gada 14. jūnijā tika pieņemts Padomes Lēmums 2010/648/ES par to, lai Eiropas Savienības vārdā parakstītu Nolīgumu, ar kuru otro reizi groza Partnerattiecību nolīgumu starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā un pirmo reizi grozīts Luksemburgā 2005. gada 25. jūnijā (OV L 287, 1. lpp.). Tomēr, ņemot vērā datumus, kas attiecas uz faktiem pamatlietā, uz to joprojām attiecas tiesību normas, kas ietvertas sākotnējā Kotonū nolīguma redakcijā.

5 Saskaņā ar Kotonū nolīguma 100. panta noteikumiem "šim Nolīgumam pievienotie protokoli un pielikumi ir tā neatņemama sastāvdaļa [..]".

6 Kotonū nolīguma V pielikuma ar nosaukumu "Tirdzniecības režīms, kas piemērojams 37. panta 1. punktā minētā sagatavošanas posma laikā", 1. pantā bija noteikts, ka "ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumus ieved Kopienā bez muitas nodokļiem un līdzvērtīgiem maksājumiem".

7 Minētā V pielikuma 1. protokola, kas attiecas uz jēdziena "noteiktas izcelsmes izstrādājumi" definīciju un administratīvās sadarbības metodēm (turpmāk tekstā — "1. protokols"), 2. panta 1. punktā bija paredzēts:

"V pielikuma noteikumu īstenošanas nolūkā [..], šādus izstrādājumus uzskata par ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumiem:

a) izstrādājumus, kas pilnīgi iegūti ĀKK valstīs šā protokola 3. panta nozīmē;

b) izstrādājumus, kas iegūti ĀKK valstīs, tostarp materiālus, kuri nav pilnīgi tur iegūti, ar nosacījumu, ka šie materiāli ĀKK valstīs ir pietiekami apstrādāti vai pārstrādāti šā protokola 4. panta nozīmē."

8 1. protokola IV sadaļā ar nosaukumu "Izcelsmes apliecinājums" tostarp bija ietverts šī protokola 14. pants, kura 1. punktā bija paredzēts:

"ĀKK valstu izcelsmes izstrādājumi, ievedot tos Kopienā, gūst labumu no V pielikuma, iesniedzot:

a) pārvadājumu sertifikātu EUR. 1 [turpmāk tekstā — "sertifikāts EUR. 1"] [..]

[..]."

9 Minētā protokola 15. panta 1. punktā bija noteikts, ka sertifikātu EUR. 1 izdod eksportētājvalsts muitas iestādes. Saskaņā ar šī paša panta 3. punktu "eksportētājam, kurš iesniedz pieteikumu pārvadājumu sertifikāta EUR. 1 saņemšanai, jābūt gatavam pēc tās ĀKK eksportētājvalsts muitas iestāžu pieprasījuma, kura izdod [..] sertifikātu [..], jebkurā laikā iesniegt visus attiecīgos dokumentus, kas apliecina attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu [..]".

10 Atbilstoši šī paša protokola 28. panta 1. punktam minētajam eksportētājam 15. panta 3. punktā minētie dokumenti ir jāsaglabā vismaz trīs gadus.

11 1. protokola V sadaļā ar nosaukumu "Administratīvās sadarbības kārtība [metodes]" bija ietverts šī protokola 31. un 32. pants attiecīgi ar nosaukumu "Savstarpēja palīdzība" un "Izcelsmes apliecinājumu pārbaude".

12 Minētā 31. panta 1. punktā un 2. punkta pirmajā daļā bija noteikts:

"1. ĀKK valstis nosūta Komisijai zīmogu nospiedumu paraugus kopā ar muitas iestāžu adresēm, kuras ir kompetentas izdot [sertifikātus EUR. 1] un veikt [sertifikātu EUR. 1] un faktūrrēķina deklarāciju sekojošu pārbaudi.

[Sertifikātus EUR. 1] un faktūrrēķina deklarācijas pieņem, lai piemērotu preferenciālu režīmu no datuma, kad Komisija saņem informāciju.

Komisija šo informāciju nosūta dalībvalstu muitas iestādēm.

2. Lai nodrošinātu šā protokola pareizu piemērošanu, Kopiena [..] un ĀKK valstis ar kompetento muitas pārvalžu starpniecību palīdz viena otrai, pārbaudot pārvadājumu sertifikātu EUR. 1, faktūrrēķina deklarāciju vai piegādātāja deklarāciju autentiskumu un šajos dokumentos sniegtās informācijas pareizību."

13 1. protokola 32. pantā bija paredzēts:

"1. Izcelsmes apliecinājumu sekojošas [pēcmuitošanas] pārbaudes veic izlases veidā vai gadījumos, kad importētājvalsts muitas iestādēm ir pamatotas šaubas par šo dokumentu autentiskumu, attiecīgo izstrādājumu noteiktas izcelsmes statusu vai citu šā protokola prasību izpildi.

2. 1. punkta noteikumu īstenošanas nolūkā importētājvalsts muitas iestādes atdod atpakaļ eksportētājvalsts muitas iestādēm pārvadājumu sertifikātu EUR. 1 un rēķinu, ja tas iesniegts, faktūrrēķina deklarāciju vai šo dokumentu kopijas, attiecīgā gadījumā norādot izmeklēšanas iemeslus. Lai atvieglotu [pamatotu] vajadzīgās pārbaudes veikšanu, pārsūta visus iegūtos dokumentus un informāciju, kas liecina, ka izcelsmes apliecinājumā sniegtā informācija nav pareiza.

3. Pārbaudi veic eksportētājvalsts muitas iestādes. Šim nolūkam tām ir tiesības pieprasīt jebkurus pierādījumus un veikt jebkādu eksportētāja pārskatu pārbaudi vai citu vajadzīgu pārbaudi.

[..]

5. Muitas iestādes, kas pieprasa veikt pārbaudi, pēc iespējas ātrāk tiek informētas par šīs pārbaudes rezultātiem. Šiem rezultātiem skaidri jānorāda, vai dokumenti ir autentiski un vai attiecīgos izstrādājumus var uzskatīt par ĀKK valstu [..], un vai tie atbilst citām šā protokola prasībām.

[..]

7. Ja pārbaudes procedūra vai jebkura cita pieejamā informācija norāda, ka pārkāpti šā protokola noteikumi, ĀKK valsts pēc savas ierosmes vai pēc Kopienas pieprasījuma pietiekami steidzami veic atbilstīgas izmeklēšanas vai organizē tās, lai atklātu un nepieļautu šādus pārkāpumus, un šim nolūkam attiecīgā ĀKK valsts var uzaicināt Kopienu piedalīties šajās izmeklēšanās."

Muitas kodekss

14 Muitas kodekss tika atcelts ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 23. aprīļa Regulu (EK) Nr. 450/2008, ar ko izveido Kopienas Muitas kodeksu (Modernizētais muitas kodekss) (OV L 145, 1. lpp.), kuras atsevišķi noteikumi kļuva piemērojami sākot ar 2008. gada 24. jūniju. Tomēr, ņemot vērā datumus, kas attiecas uz faktiem pamatlietā, uz tiem joprojām attiecas normas, kas bija ietvertas Muitas kodeksā.

15 Redakcijā, kas jāpiemēro pamatlietai, Muitas kodeksa 220. panta 1. punktā bija paredzēts, ka, "ja muitas parāda rezultātā radusies muitas nodokļa summa nav iegrāmatota [..] vai iegrāmatota zemākā apjomā nekā ir pēc likuma uzliekamā muitas nodokļa

summa, tad nodokļa summa, kas jāsedz vai kas paliek vēl nesegta, iegrāmatojama divu dienu laikā pēc dienas, kurā muitas dienesti ir noskaidrojuši lietas apstākļus un ir gatavi aprēķināt pēc likuma maksājamo muitas nodokļa summu un noteikt parādnieku (vēlāka iegrāmatošana)".

16 Tomēr minētā 220. panta 2. punktā bija ietverti izņēmumi, kas attiecās uz vēlāku iegrāmatošanu. Tie tika noteikti šādi:

"[..] vēlāku iegrāmatošanu nedrīkst izdarīt, ja:

[..]

b) likumā noteiktā, bet nesamaksātā nodokļa summa nav bijusi iegrāmatota muitas dienestu kļūdas dēļ, kuru par maksājumu atbildīgā persona praktiski nav varējusi konstatēt, šī persona ir rīkojusies labā ticībā un izpildījusi visus spēkā esošo tiesību aktu noteikumus attiecībā uz muitas deklarāciju.

Ja preču preferenciālais statuss ir noteikts, pamatojoties uz administratīvās sadarbības sistēmu, kas ietver trešās valsts dienestus, tad šo dienestu izdots sertifikāts, ja tas izrādītos nepatiess, būtu kļūda, ko nevarētu praktiski konstatēt punkta pirmās daļas nozīmē.

Nepareizi izdots sertifikāts tomēr nav kļūda, ja sertifikāts pamatojas uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem, izņemot gadījumus, kad ir acīmredzams, ka izdevēji dienesti ir bijuši informēti vai ka tiem ir bijis jābūt informētiem, ka preces neatbilst nosacījumiem, kas jāievēro, lai tiem varētu noteikt preferenciālu režīmu.

Parādnieks var pamatot savu labo ticību, ja spēj parādīt, ka attiecīgo tirdzniecības darbību laikā ir ar pietiekamu rūpību pūlējies nodrošināt, lai visi preferenču režīma nosacījumi būtu izpildīti.

[..]"

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

17 *Afasia* ir daļa no sabiedrību grupas, kas tirgo tekstilizstrādājumus. Šīs grupas galvenā atrašanās vieta ir Honkongā (Ķīna) un tā tostarp ir dibinājusi uzņēmumus Jamaikā.

18 2002. gadā *Afasia* lūdza atļauju laist brīvā apgrozībā Savienībā vairākus tekstilizstrādājumu sūtījumus no sabiedrības *ARH Enterprises Ltd* (turpmāk tekstā — "*ARH*"), kas ir viens no minētās grupas uzņēmumiem Jamaikā.

19 *Afasia* saņēma šo atļauju tekstilizstrādājumu laišanai brīvā apgrozībā, pamatojoties uz norādi, ka minēto preču izcelsmes valsts ir Jamaika, un iesniedzot sertifikātus EUR. 1, ko bija izdevusi Jamaikas muitas iestāde un kas apliecināja minēto [preču] izcelsmi.

20 Komisijas misijas braucienā uz Jamaiku 2005. gada martā, un konkrētāk, Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (*OLAF*) misijas laikā, kas tika īstenota pēc Jamaikas Ārlietu un ārējās tirdzniecības lietu ministrijas uzaicinājuma, pamatojoties uz aizdomām par pārkāpumiem, tika pārbaudīti laikposmā no 2002. līdz 2004. gadam izsniegtie sertifikāti EUR. 1. Šīs misijas secinājumi tika izklāstīti 2005. gada 23. marta protokolā, kurš ir sagatavots uz Komisijas oficiālās veidlapas. Šo protokolu parakstīja personas, kuras piedalījās misijā, kā arī, no Jamaikas puses, Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas pastāvīgais sekretārs.

21 Minētais protokols apliecina, ka:

— Jamaikas eksportētāji, kuru vidū ir *ARH*, ir pārkāpuši Kotonū nolīguma noteikumus, jo lielākā daļa Savienībā ievesto preču bija izgatavotas no Ķīnas izcelsmes gatavām daļām vai bija Ķīnas izcelsmes gatavas tekstilpreces;

— tomēr esot iespējams, ka dažas no ievestajām precēm varētu būt ražotas Jamaikā, bet eksportētāji to nevarēja pierādīt pārbaudes veicējiem;

— Jamaikas eksportētāji, iesniedzot pieteikumus izsniegt sertifikātus EUR. 1, ir snieguši nepatiesas ziņas par preču izcelsmi, ko Jamaikas iestādes būtu varējušas atklāt tikai ar grūtībām, jo preču izcelsme tika slēpta profesionāli. Tomēr [Jamaikas iestādes] bija rīkojušās labā ticībā un ar pienācīgu rūpību, un

— Jamaikas muitas iestādes secināja, ka sertifikāti EUR. 1, kas izsniegti kopš 2002. gada, ir neprecīzi un tāpēc nav spēkā.

22 Ņemot vērā to, ka *Afasia* grupas īpašnieki izmeklēšanas laikā nesadarbojās, un to, ka *ARH* ražotņu un biroju telpu apmeklējuma laikā netika atrasts neviens dokuments, iepriekšējā punktā minētie izmeklēšanas rezultāti galvenokārt tika pamatoti ar transporta dokumentu pārbaudi, kā arī Jamaikas iestāžu rīcībā esošajiem dokumentiem attiecībā uz eksportēto preču sūtījumiem, kā arī uz šajos dokumentos iekļauto datu salīdzināšanu ar datiem, kuri atrodami dokumentos, ko izmeklētājiem bija nodevušas Ķīnas nodokļu iestādes. No šīs pārbaudes un no šī salīdzinājuma izriet, ka lielākā daļa no precēm, kas atradās minētajos sūtījumos, nevarēja būt ražotas Jamaikā, bet tās tika saliktas kopā no Ķīnas izcelsmes gatavām daļām vai arī bija Ķīnas izcelsmes gatavas tekstilpreces.

23 2005. gada 3. maijā *Hauptzollamt* uzsāka ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņu attiecībā uz tekstilizstrādājumu sūtījumiem EUR 62 323,45 apmērā.

24 *Afasia* apstrīdēja šo lēmumu, norādot, ka vairs nebija iespējams iesniegt pierādījumus attiecībā uz preču Jamaikas izcelsmi, jo 2004. gada viesuļvētra iznīcināja Jamaikā esošos ražošanas uzņēmumus. Turklāt sertifikāti EUR. 1, ko sākotnēji izdeva Jamaikas iestādes, joprojām esot spēkā, ņemot vērā, ka šīs iestādes tos nebija atbilstoši atcēlušas.

25 Tā kā *Hauptzollamt* savu lēmumu atstāja spēkā, *Afasia* iesniedza prasību *Finanzgericht Hamburg* (Hamburgas Finanšu tiesa). Tā atzina prasību par pamatotu, balstoties uz to, ka, pretēji Kotonū nolīguma prasībām, secinājumi, kuru rezultātā tiek veikta

ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņa, nebija izdarīti pēc Jamaikas muitas iestādēm veikta pieprasījuma veikt kontroli, ne arī pēc šo iestāžu veiktas izmeklēšanas, bet pēc izmeklēšanas, ko veikuši Komisijas dienesti. Tādējādi sertifikāti EUR. 1, kas attiecas uz attiecīgajiem tekstilizstrādājumu sūtījumiem, nav tikuši atbilstoši atzīti par spēkā neesošiem. Turklāt šī tiesa konstatēja, ka *Afasia* ir tiesiskā paļāvība attiecībā uz to, ka minētie preču sūtījumi ir ievesti likumīgi.

26 *Hauptzollamt* vērsās ar *Revision* sūdzību pret šo spriedumu *Bundesfinanzhof* (Federālā Finanšu tiesa), kura, esot šaubām par *Finanzgericht Hamburg* novērtējuma pamatojumu, nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:

"1) Vai [1. protokola] 32. pantam nav pretrunā, ja Eiropas Komisija pārsvarā uzņemas veikt izcelsmes sertifikātu pēcmuitošanas pārbaudi eksportētājvalstī, kaut arī ar valsts iestāžu palīdzību, un vai tas rada šīs pārbaudes rezultātu minētās tiesību normas izpratnē, ja Komisijas šādi iegūtie pārbaudes rezultāti tiek iekļauti ziņojumā, kuru līdzparaksta eksportējošās valsts valdības pārstāvis?

Ja atbilde uz pirmo jautājumu ir apstiprinoša:

2) Vai gadījumā, kāds ir pamata lietā, kurā eksportētājvalsts noteiktā laikposmā izsniegtie [sertifikāti EUR. 1] ir atzīti par spēkā neesošiem, jo pēcmuitošanas pārbaudē nevarēja tikt apstiprināta preču izcelsme, lai gan tomēr nevar tikt izslēgts, ka dažas eksportētās preces atbilda izcelsmes nosacījumiem, nodokļa parādnieks,

atsaucoties uz [Muitas kodeksa] 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otro un trešo daļu, var atsaukties uz tiesiskās paļāvības aizsardzības principu, norādot, ka viņa gadījumā iesniegtie [sertifikāti EUR. 1], iespējams, bija pareizi un līdz ar to pamatoti ar eksportētāja pareizi sniegtiem faktiem?"

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

27 Ar pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai 1. protokola 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka sertifikātu EUR. 1 pēcmuitošanas pārbaudes rezultāti, ko sniegusi ĀKK valsts, ir saistoši dalībvalsts iestādēm, kurā tika ievestas šajos sertifikātos minētās preces, ja šī pārbaude būtībā ir šajā ĀKK valstī veikta izmeklēšana, ko īstenojusi Komisija, un ja šie rezultāti ir paziņoti minētajām iestādēm ar protokolu, ko līdzparakstījis minētās ĀKK valsts pārstāvis.

28 Kā Tiesa jau ir lēmusi, administratīvās sadarbības sistēmas, kas ieviesta ar protokolu, kas nolīguma starp Savienību un trešām valstīm pielikumā iekļauj noteikumus attiecībā uz preču izcelsmi, pamatā ir importējošo dalībvalstu iestāžu un eksportējošās valsts savstarpējā uzticēšanās (2006. gada 9. februāra spriedums apvienotajās lietās C-23/04 līdz C-25/04 *Sfakianakis*, Krājums, I-1265. lpp., 21. punkts, un 2010. gada 1. jūlija spriedums lietā C-442/08 Komisija/Vācija, Krājums, I-6457. lpp., 70. punkts).

29 It īpaši attiecībā uz eksportētājvalsts izsniegtu sertifikātu EUR. 1 pēcmuitošanas pārbaudi, secinājumi, ko izdarījušas eksportētājvalsts iestādes, ir saistoši importētājas dalībvalsts iestādēm. Sadarbība, kas nodibināta ar protokolu attiecībā uz preču izcelsmi, var notikt tikai tad, ja importētājvalsts atzīst eksportētājvalsts šajā ziņā tiesiski veiktos novērtējumus (1997. gada 17. jūlija spriedums lietā C-97/95 *Pascoal & Filhos*, *Recueil*, I-4209. lpp., 33. punkts; iepriekš minētais spriedums lietā Komisija/Vācija, 72. un 73. punkts, kā arī 2010. gada 25. februāra spriedums lietā C-386/08 *Brita*, Krājums, I-1289. lpp., 62. punkts).

30 Attiecībā uz jautājumu par to, vai tādos apstākļos, kādi ir pamatlietā, pēcmuitošanas pārbaudes rezultātus var uzskatīt par eksportētājvalsts tiesiski veiktiem novērtējumiem un par tādiem, kas tādējādi ir saistoši arī importētājas dalībvalsts iestādēm, vispirms ir jānorāda, ka, pretēji *Afasia* apgalvotajam, sertifikātu EUR. 1 pēcmuitošanas pārbaude, ko veic ĀKK valsts, var notikt arī tad, ja nav importētājas dalībvalsts iestāžu izdota lūguma.

31 Šajā saistībā ir jāsecina, ka papildus 1. protokola 32. panta 1.–6. punktā paredzētajiem noteikumiem šī panta 7. punktā ir noteikts, ka ĀKK eksportētājvalsts pēc savas ierosmes vai pēc Savienības pieprasījuma veic nepieciešamo izmeklēšanu, lai atklātu vai nepieļautu šī protokola noteikumu pārkāpumus.

32 No minētā izriet, kā tas ir uzsvērts Čehijas un Itālijas valdību, kā arī Komisijas rakstveida apsvērumos un kā ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 23. punktā, pēcmuitošanas pārbaudi var veikt ne tikai pēc importētājas dalībvalsts lūguma, bet arī vispārēji, ja kāda no nolīguma valstīm vai Komisija, kurai saskaņā ar EKL 211. pantu ir jānodrošina nolīguma pareiza piemērošana, uzskata, ka pastāv norādes, kas rada aizdomas par importēto preču izcelsmi (pēc analoģijas skat. iepriekš minētos spriedumus apvienotajās lietās *Sfakianakis*, 30. un 31. punkts, kā arī lietā Komisija/Vācija, 82. punkts).

33 Tātad jāsecina, ka 1. protokola 32. panta 7. punktā tiek ļauts ĀKK eksportētājvalstij uzaicināt Savienību piedalīties izmeklēšanās. Attiecīgajā situācijā nav apstrīdēts, ka *OLAF* vadītā izmeklēšanas misija tika veikta, kā to pierāda šīs misijas protokols, pēc Jamaikas Ārlietu un ārējās tirdzniecības lietu ministrijas uzaicinājuma. Šajos apstākļos, pretēji *Afasia* apgalvotajam, *OLAF* vadītā izmeklēšana Jamaikas teritorijā nevar tikt uzskatīta par iejaukšanos šīs valsts iekšējās lietās un tādējādi nav šīs valsts suverenitātes pārkāpums.

34 Tāpat jānorāda, ka ne 1. protokolā, ne citos Kotonū nolīgumam pievienotajos dokumentos nav precizēts, saskaņā ar kādiem noteikumiem var notikt Savienības piedalīšanās ĀKK eksportētājvalstī notiekošās izmeklēšanās. Tā kā nav īpašu noteikumu un ņemot vērā mērķi atbilstoši piemērot minēto nolīgumu, kā arī īstenot veiksmīgu administratīvo sadarbību, ir jāuzskata, ka šī protokola 32. panta 7. punktā tiek ļauts ĀKK eksportētājvalstij, ja tā izsaka vēlmi vai pieņem Savienības piedāvājumu šajā jomā, izmantot *OLAF* resursus un ekspertu zināšanas, lūdzot tam atbilstošā veidā veikt izmeklēšanu. Ja ĀKK eksportētājvalsts izvēlas šādi rīkoties, lai šī valsts būtu pienācīgi izpildījusi savus kā par pēcmuitošanas pārbaudi atbildīgās iestādes pienākumus, pietiek, ja tā nepārprotami un rakstveidā atzīst, ka pieņem *OLAF* veiktās izmeklēšanas rezultātus kā pašas veiktas izmeklēšanas rezultātus.

35 Kā to ir norādījis ģenerāladvokāts savu secinājumu 25. un 29. punktā, šo izmeklēšanas rezultātu apstiprinājums ir jādatē un attiecīgi jāparaksta ĀKK eksportētājvalsts vārdā, un nav nozīmes apstāklim, ka šie secinājumi ir izklāstīti dokumentā, kurš uzrakstīts uz *OLAF* veidlapas.

36 Tā kā minētā protokola 32. panta 7. punktā nav iekļauti arī noteikumi attiecībā uz to, kā izmeklēšanu rezultāti ir jāpaziņo importētājai dalībvalstij, lai tie būtu saistoši tās iestādēm, ir jāuzskata, ka tas, ka šīm iestādēm tiek nosūtīts *OLAF* veiktās

izmeklēšanas protokols, kurš ir pienācīgi parakstīts ĀKK eksportētājvalsts vārdā un kurā atzīts, ka sertifikāti EUR. 1 neapšaubāmi ir nepareizi un tādējādi nav spēkā, padara šos secinājumus par saistošiem minētajām iestādēm.

37 Visbeidzot attiecībā uz jautājumu, kuru ir uzdevusi arī *Afasia*, par to, vai personai, kura ĀKK eksportētājvalsts vārdā ir parakstījusi izmeklēšanas protokolu, bija pilnvaras to darīt saskaņā ar šīs valsts tiesību aktiem, ir jākonstatē, ka, pirmkārt, ja šādu pilnvaru nebūtu, tad attiecīgā ĀKK valsts nevarētu tikt uzskatīta par tādu, kas pieņem izmeklēšanas rezultātus kā pašas veiktas izmeklēšanas rezultātus, otrkārt, savstarpējā paļāvība, kas raksturo sadarbību starp ĀKK eksportētājvalstīm un importētājām dalībvalstīm, nozīmē, ka pēdējām nav regulāri jāpārbauda to personu paraksta tiesības, kuras šķietami ir pilnvaras pārstāvēt ĀKK valsti eksporta jomā.

38 Tādējādi tikai tad, ja pastāv šaubas par tās personas kompetenci, kura ir parakstījusies eksportētājvalsts vārdā, importētājas dalībvalsts iestādēm attiecīgajā ĀKK valstī ir jāpārbauda, vai šai personai patiešām bija tiesības pārstāvēt attiecīgo valsti šajā jautājumā.

39 Šajā gadījumā iesniedzējtiesai ir jāizvērtē, ņemot vērā izmeklēšanas protokolā ietverto informāciju un *Afasia* argumentus attiecībā uz to, ka Ārlietu un ārējās tirdzniecības ministrijas sekretārs, iespējams, nebija tiesīgs Jamaikas vārdā parakstīt šo dokumentu, vai *Hauptzollamt* par šo jautājumu bija jāveic pārbaude.

40 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka 1. protokola 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pēcmuitošanas pārbaudes attiecībā uz sertifikātos EUR. 1 norādīto preču izcelsmes precizitāti rezultāti, ko sniegusi ĀKK valsts un kas galvenokārt

ietver Komisijas, precīzāk, *OLAF*, vadītu pārbaudi šajā valstī un pēc tās ielūguma, ir saistoši tās dalībvalsts iestādēm, kurā tika ievestas preces, tikai iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās, ka šīs iestādes ir saņēmušas dokumentu, kurā norādīts, ka šī ĀKK valsts šos rezultātus ir atzinusi kā pašas [veiktas izmeklēšanas rezultātus].

Par otro jautājumu

41 Ar savu otro jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad sertifikāti EUR. 1, kas izdoti preču importēšanai Savienībā, tiek atzīti par spēkā neesošiem, jo šo sertifikātu izsniegšana ir notikusi nepareizi un uz tiem norādīto preferenciālo izcelsmes vietu nav bijis iespējams apstiprināt pēcmuitošanas pārbaudes laikā, importētājs var iebilst pret ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņu, norādot, ka nevar izslēgt to, ka faktiski atsevišķas ievestās preces ir preferenciālas izcelsmes [preces].

42 Minētā tiesa jautā arī par to, kādas iespējamās juridiskās sekas būs šī sprieduma 21. punktā minētajiem izmeklētāju izdarītajiem secinājumiem, saskaņā ar kuriem ir iespējams, ka atsevišķu minēto preču izcelsmes valsts ir Jamaika, tomēr eksportētāji šajā ziņā nav iesnieguši pierādījumus.

43 Šajā ziņā vispirms ir jāatgādina, ka pēcmuitošanas pārbaudes mērķis ir pārbaudīt sertifikātā EUR. 1 norādītās izcelsmes atbilstību (2006. gada 9. marta spriedums lietā C-293/04 *Beemsterboer Coldstore Services*, Krājums, I-2263. lpp., 32. punkts un tajā minētā judikatūra).

44 Kā jau Tiesa ir vairākkārt lēmusi šajā sakarā, ja pēcmuitošanas pārbaudē nav iespējams pārliecināties par sertifikātā EUR. 1 norādīto preču izcelsmes atbilstību, ir jāsecina, ka šīs preces ir nezināmas izcelsmes un tāpēc sertifikāts EUR. 1 un preferenciālais tarifs piemērots kļūdaini (1993. gada 7. decembra spriedums lietā C-12/92 *Huygen* u.c., *Recueil*, I-6381. lpp., 17. un 18. punkts; 1996. gada 14. maija spriedums apvienotajās lietās C-153/94 un C-204/94 *Faroe Seafood* u.c., *Recueil*, I-2465. lpp., 16. punkts, kā arī iepriekš minētais spriedums lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, 34. punkts).

45 Šī judikatūra ir šķērslis tam, ka importētājs varētu izvairīties no ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņas, norādot, ka precēm ir nezināma izcelsmes vieta un ka tādējādi pastāv apstāklis, ka nevar izslēgt iespējamību, ka atsevišķām precēm ir par spēkā neesošiem atzītajos sertifikātos EUR. 1 norādītā preferenciālā izcelsme.

46 Gluži pretēji, no judikatūras izriet, ka ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņa attiecībā uz muitas nodevām, kas nav samaksātas, importējot preces, ir parastas sekas tam, ka pēcmuitošanas pārbaudes laikā nav bijis iespējams pārliecināties par sertifikātā EUR. 1 norādīto preču izcelsmi (iepriekš minētie spriedumi lietā *Huygen* u.c., 19. punkts, un apvienotajās lietās *Faroe Seafood* u.c., 16. punkts).

47 Lai importētājs varētu pamatoties uz tiesiskās paļāvības aizsardzību saskaņā ar Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunktu un lai uz viņu attiektos šajā pantā paredzētais izņēmums no pēcmuitošanas piedziņas, ir jābūt izpildītiem trīs nosacījumiem. Pirmkārt, tam, ka ir tikuši izdoti nepareizi sertifikāti EUR. 1, ir jābūt pašu kompetento iestāžu kļūdai, otrkārt, šo iestāžu pieļautajai kļūdai jābūt tādai, ko labticīga persona saprātīgi nevarēja atklāt, un, visbeidzot, ka šī persona ir izpildījusi visus spēkā esošo tiesību aktu noteikumus (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Faroe Seafood* u.c., 83. punkts; 2005. gada 3. marta spriedumu lietā C-499/03 P *Biegi Nahrungsmittel* un *Commonfood*/Komisija, Krājums, I-1751. lpp., 46. punkts, kā arī 2007. gada 18. oktobra spriedumu lietā C-173/06 *Agrover*, Krājums, I-8783. lpp., 30. punkts).

48 Situācijā, kad, kā tas ir pamatlietā, eksportētājvalsts iestādes ir izsniegušas nepareizus sertifikātus EUR. 1, pamatojoties uz administratīvās sadarbības sistēmu, šī izsniegšana saskaņā ar minēto 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta otro un trešo daļu jāuzskata par minēto iestāžu pieļautu kļūdu, izņemot gadījumu, ja sertifikāts pamatojas uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem. Ja minētie sertifikāti ir izsniegti, pamatojoties uz eksportētāja nepareizi sniegtiem faktiem, nevar piemērot iepriekš minētos trīs nosacījumus, un tā vietā ir jāveic ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņa, izņemot situāciju, kad ir acīmredzams, ka atbildīgās iestādes ir izsniegušas šos sertifikātus, zinot, vai situācijā, kad tām būtu jāzina, ka preces neatbilst nosacījumiem, kas nepieciešami, lai uz tām varētu attiecināt preferenciālo režīmu.

49 Ja pamatlietā iesniedzējtiesai nebija šaubu attiecībā uz protokolā izklāstītajiem secinājumiem par veikto pārbaudi, kurā secināts, ka Jamaikas iestādes nezināja un nevarēja zināt, ka *ARH* eksportētie tekstilizstrādājumi neatbilst nosacījumiem, lai tos varētu uzskatīt par Jamaikas izcelsmes [izstrādājumiem], tā turpretim jautā, vai *Hauptzollamt* ir jāpierāda, ka nepareizie sertifikāti bija pamatoti ar šīs sabiedrības nepareizi sniegtiem faktiem, vai, tieši pretēji, *Afasia* ir pienākums pierādīt, ka *ARH* Jamaikas iestādēm ir sniegusi pareizus faktus.

50 Minētā tiesa īpaši jautā, kādā veidā apstākļos, kādi ir pamatlietā, tai ir jātransponē Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta interpretācija, kuru Tiesa ir sniegusi iepriekš minētajā spriedumā lietā *Beemsterboer Coldstore Services*.

51 Minētajā spriedumā Tiesa ir lēmusi, ka nevarēja pieprasīt importētājvalsts muitas dienestiem pierādīt, ka eksportētājs ir sniedzis nepareizu informāciju, ja [eksportētājs], pretēji piemērojamajos tiesību aktos paredzētajam pienākumam, nav vismaz trīs gadus saglabājis dokumentus, kas attiecas uz šīm precēm. Šādos apstākļos minētajām

iestādēm tika liegta iespēja pierādīt, vai eksportētāja sniegtā informācija sertifikātu EUR. 1 saņemšanai bija pareiza vai ne (iepriekš minētais spriedums lietā *Beemsterboer Coldstore Services*, 40. punkts).

52 *Afasia* piekrīt, ka šo Tiesas sniegto risinājumu lietā, kurā tika pieņemts iepriekš minētais spriedums *Beemsterboer Coldstore Services*, nav iespējams transponēt pamatlietā, jo *ARH* nav bijis iespējams izpildīt savu 1. protokola 28. pantā noteikto pienākumu saglabāt attiecīgos dokumentus vismaz trīs gadus, jo viņa ražošanas uzņēmumus iznīcināja viesuļvētra pirms šī termiņa beigām. Šī nepārvaramas varas apstākļa dēļ nevar atrisināt jautājumu par to, vai attiecīgie sertifikāti EUR. 1 bija izsniegti, pamatojoties uz eksportētāja sniegtu nepareizu informāciju, un nepareizo sertifikātu EUR. 1 izsniegšana tādējādi ir jākvalificē kā Jamaikas atbildīgo iestāžu pieļauta kļūda.

53 Tomēr, izsakot šādu argumentāciju, netiek ņemts vērā apstāklis, ka *OLAF*, tā kā tas nevarēja panākt *Afasia* īpašnieku grupas sadarbību un tā kā *ARH* rūpniecības uzņēmumos un birojos piespiedu pārbaudes, kura tika īstenota sadarbībā ar Jamaikas varas iestādēm, laikā tika izņemti dokumenti, vērsa savu izmeklēšanu attiecībā uz transporta dokumentiem, kā arī uz Jamaikas iestāžu īpašumā esošiem dokumentiem attiecībā uz eksportētajiem preču sūtījumiem, un salīdzināja šajos dokumentos iekļautos datus ar tiem, ko bija sniegušas Ķīnas muitas iestādes. Ņemot vērā šos dokumentus un šo datu salīdzinājumu, tika nolemts, ka attiecībā uz šo preču izcelsmi veiktās deklarācijas, kuras *ARH* un citi Jamaikas eksportētāji nosūtīja Jamaikas valsts iestādēm, ir nepareizas.

54 Kā Itālijas valdība un Komisija ir pareizi secinājušas, tā kā eksportētājvalsts iestādes pieļāva kļūdu eksportētāju dēļ, nepareizu sertifikātu EUR. 1 izsniegšanu nevar uzskatīt par pašu šo iestāžu veiktu kļūdu. Šajā ziņā saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šajā jautājumā tikai kļūdas, kas ir saistītas ar atbildīgo iestāžu aktīvu darbību, pašas par sevi rada tiesības uz pēcmuitošanas piedziņas neveikšanu. Šādas kļūdas neesamības

gadījumā Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkta noteikumi neļauj personām, kurām ir jāmaksā nodoklis, atsaukties uz tiesisko paļāvību (tostarp skat. iepriekš minēto spriedumu apvienotajās lietās *Faroe Seafood* u.c., 91. un 92. punkts, kā arī spriedumu lietā *Agrover*, 31. punkts). Šādos apstākļos kļūst neefektīvi *Afasia* paustie argumenti, kas pamatoti uz to, ka ir noticis nepārvaramas varas gadījums.

55 Ņemot vērā iepriekš minēto, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Muitas kodeksa 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad sertifikāti EUR. 1, kas izdoti preču importēšanai Savienībā, tiek atzīti par spēkā neesošiem, jo šo sertifikātu izsniegšana ir notikusi nepareizi un uz tiem norādīto preferenciālo izcelsmes vietu nav bijis iespējams apstiprināt pēcmuitošanas pārbaudes laikā, importētājs nevar iebilst pret ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņu, norādot, ka nevar izslēgt to, ka faktiski atsevišķas ievestās preces ir preferenciālas izcelsmes [preces].

Par tiesāšanās izdevumiem

56 Attiecībā uz pamata lietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nosprież:

1) Partnerattiecību nolīguma starp Āfrikas, Karību jūras reģiona un Klusā okeāna valstu grupas locekļiem, no vienas puses, un Eiropas Kopienu un tās dalībvalstīm, no otras puses, kas parakstīts Kotonū 2000. gada 23. jūnijā un ko Kopienas vārdā apstiprināja ar Padomes 2002. gada 19. decembra Lēmumu 2003/159/EK, V pielikuma 1. protokola 32. pants ir jāinterpretē tādējādi, ka pēcmuitošanas pārbaudes attiecībā uz sertifikātos EUR. 1 norādīto preču izcelsmes precizitāti rezultāti, ko sniegusi ĀKK valsts un kas galvenokārt ietver Komisijas, precīzāk, *OLAF*, vadītu pārbaudi šajā valstī un pēc tās ielūguma, ir saistoši tās dalībvalsts iestādēm, kurā tika ievestas preces, tikai iesniedzējtiesai ir jāpārliecinās, ka šīs iestādes ir saņēmušas dokumentu, kurā ir norādīts, ka šī ĀKK valsts nešaubīgi ir atzinusi šos rezultātus kā pašas [veiktas izmeklēšanas rezultātus];

2) Padomes 1992. gada 12. oktobra Regulas (EEK) Nr. 2913/92 par Kopienas Muitas kodeksa izveidi, ar grozījumiem, kas izdarīti ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 16. novembra Regulu (EK) Nr. 2700/2000, 220. panta 2. punkta b) apakšpunkts ir jāinterpretē tādējādi, ka situācijā, kad sertifikāti EUR. 1, kas izdoti preču importēšanai Eiropas Savienībā, tiek atzīti par spēkā neesošiem, jo šo sertifikātu izsniegšana ir notikusi nepareizi un uz tiem norādīto preferenciālo izcelsmes vietu nav bijis iespējams apstiprināt pēcmuitošanas pārbaudes laikā, importētājs nevar iebilst pret ievedmuitas nodokļa pēcmuitošanas piedziņu, norādot, ka nevar izslēgt to, ka faktiski atsevišķas no šīm precēm ir preferenciālas izcelsmes [preces].

[Paraksti]